

برنامه راهبردی

پژوهشگاه

علوم بهداشتی و محیط زیست

در بازه زمانی ۱۴۰۳ تا ۱۴۰۷

برنامه راهبردی

مقدمه

در راستای تحقق سیاست‌های کلی سلامت و سیاست‌های کلی محیط‌زیست ابلاغی مقام معظم رهبری، اهداف تعریف شده در نقشه جامع علمی سلامت، برنامه‌های توسعه کشور و جامه عمل پوشاندن به توصیه‌های بیانیه گام دوم انقلاب و به منظور تقویت زیرساخت‌های مورد نیاز در مسیر دستیابی کشور به مرجعیت علمی و خودکفایی، پژوهشگاه علوم بهداشتی و محیط‌زیست با هدف گسترش و انسجام بخشی تحقیقات و فناوری در حوزه پیشگیری از بیماری‌ها و مصدومیت‌ها، ارتقاء بهداشت و ایمنی و بهبود کیفیت زندگی عموم مردم و محیط‌زیست در دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تأسیس شده است.

چشم‌انداز

پژوهشگاه علوم بهداشتی و محیط‌زیست قصد دارد در طی ۵ سال آینده با بهره‌مندی از نیروی انسانی مجرب، متعهد و متخصص و انجام پژوهش‌های کاربردی، اثرگذار و فناورانه با همکاری‌های ملی و بین‌المللی، به‌عنوان بازوی مشورتی در سیاست‌گذاری نظام سلامت و محیط‌زیست کشور مرجعیت پیدا کند و از طریق تولید محصولات و خدمات دانش‌بنیان و شواهد علمی معتبر، ترجمان دانش و انتشارات علمی در ارتقاء سلامت، بهبود کیفیت محیط‌زیست و ترفیع جایگاه علمی کشور ایفای نقش نماید.

رسالت

رسالت پژوهشگاه علوم بهداشتی و محیط‌زیست شناسایی و ارزیابی عوامل محیطی، رفتاری و اجتماعی موثر بر وضعیت سلامتی عموم مردم و ارائه راه‌حل‌های پیشگیرانه و اصلاحی در قالب محصولات و خدمات دانش‌بنیان و شواهد علمی معتبر از طریق هدایت پژوهش‌های بنیادین، کاربردی، اثرگذار، فناورانه و مسئله محور مورد نیاز کشور و تربیت نیروی انسانی متعهد و متخصص است که این رسالت با ایجاد تشکیلات منسجم و ساماندهی و استفاده هدفمند از تجهیزات، امکانات و نیروی انسانی متخصص مراکز تحقیقاتی، واحدهای فناور و گروه‌های آموزشی و پژوهشی وابسته و تسهیل همکاری‌های پژوهشی ملی و بین‌المللی محقق می‌شود.

ارزش‌ها و باورها

- ۱- حفظ کرامت انسانی و نهادینه‌سازی ارزش‌های اسلامی و اخلاقی
- ۲- صیانت از منابع ملی، تأمین منافع ملی و کمک به تحقق اهداف اسناد بالادستی
- ۳- تعهد در انجام کار و امانت‌داری در خصوص ایده‌ها و پژوهش‌های مطرح شده
- ۴- احساس مسئولیت و پاسخگویی به نیازهای جامعه و صنعت
- ۵- رعایت حقوق مادی و معنوی پژوهشگران و ذی‌نفعان
- ۶- رعایت عدالت در ارائه فرصت‌های پژوهشی بر اساس نیازسنجی و اولویت‌ها
- ۷- قانون‌گرایی و شفافیت
- ۸- اثرگذاری پژوهش و کارآفرینی دانش‌بنیان

تحلیل وضعیت موجود

نقاط قوت

- ۱- بهره‌مندی از اعضای هیات علمی متعهد، مجرب و توانمند
- ۲- حمایت مدیران ارشد دانشگاه و دانشکده از پژوهشکده
- ۳- بهره‌مندی از مراکز تحقیقاتی با پیشینه علمی و پژوهشی مناسب
- ۴- ظرفیت علمی- اجرایی بالا برای انجام پروژه‌های پژوهشی کلان و راهبردی و ارائه خدمات مشاوره‌ای در راستای ارتقاء سلامت و ایمنی و حل مشکلات محیط‌زیست در کشور
- ۵- ارتباط و تعامل مطلوب با وزارت بهداشت و سایر سازمان‌های اجرایی کشور جهت انجام پژوهش‌های کاربردی و اثرگذار
- ۶- وجود ظرفیت لازم جهت جذب دانشجوی دکترای تخصصی پژوهشی و پژوهشگر پسا دکتری و تربیت متخصصان مورد نیاز کشور
- ۷- عضویت اعضای هیات علمی پژوهشکده در انجمن‌های علمی- تخصصی و دستگاه‌های سیاست‌گذاری
- ۸- تجارب موفق در انجام پروژه‌های پژوهشی مشترک ملی و بین‌المللی

- ۹- بهره‌مندی از کارشناسان توانمند و مجرب جهت انجام پروژه‌های پژوهشی و اجرایی
- ۱۰- مناسب بودن امکانات، فضای فیزیکی و محل استقرار پژوهشگاه
- ۱۱- وجود گروه‌های آموزشی مرتبط در دانشکده بهداشت و ایمنی و بهره‌مندی از اعضای هیات علمی با دانش و تجربه مرتبط و دانشجویان تحصیلات تکمیلی (دکتری تخصصی و کارشناسی ارشد) مستعد
- ۱۲- بهره‌مندی از امکانات و تجهیزات آزمایشگاهی و تخصصی در سطح دانشکده و دانشگاه
- ۱۳- امکان عقد تفاهم‌نامه با پژوهشگاه‌ها، مراکز تحقیقاتی، سازمان‌ها و دستگاه‌های هم‌راستا در داخل و خارج از دانشگاه

نقاط ضعف

- ۱- عدم وجود آزمایشگاه مستقل و مجهز در پژوهشگاه
- ۲- کمبود اعتبارات پژوهشی نسبت به انتظارات از برون‌دادهای تحقیقاتی و افزایش هزینه‌های انجام طرح‌های تحقیقاتی و فناوریانه
- ۳- ارتباط ناکافی با سیاست‌گذاران نظام بهداشتی کشور و بخش اجرایی بهداشت و محیط‌زیست
- ۴- عدم اطلاع‌رسانی کافی در خصوص فعالیت‌ها، همکاری‌ها و امکانات پژوهشی
- ۵- عدم توجه کافی به ترجمان دانش و انتقال پیام پژوهش به ذی‌نفعان
- ۶- تجربه ناکافی در زمینه تجاری‌سازی محصولات و خدمات دانش‌بنیان مستخرج از طرح‌های فناوریانه
- ۷- عدم اختیارات مالی و حقوقی کافی به منظور همکاری با سازمان‌ها و دستگاه‌های خارج از دانشگاه

فرصت‌ها

- ۱- اولویت‌دهی و توجه کافی به بهداشت، مخاطرات محیط‌زیست و ایمنی در سیاست‌های کلی سلامت و محیط‌زیست و سایر اسناد بالادستی کشور
- ۲- افزایش آگاهی و مطالبه‌گری مردم در مورد ارائه خدمات بهداشتی، ارتقاء کیفیت محیط‌زیست و سایر تعیین‌کننده‌های سلامت
- ۳- وجود مراکز تحقیقاتی، مراکز رشد و پژوهشگاه‌های هم‌راستا در سطح ملی و بین‌المللی جهت انجام کارهای پژوهشی مشترک
- ۴- وجود شبکه تحقیقات ملی بهداشت محیط در کشور

- ۵- برخورداری از مجلات تخصصی معتبر فارسی و انگلیسی در سطح ملی و بین‌المللی برای انتشار مقالات علمی-پژوهشی
- ۶- استقرار در کلانشهر تهران با مشکلات بهداشتی و زیست‌محیطی متعدد به عنوان محیط پژوهش و کاربست نتایج
- ۷- وجود صنایع بزرگ و شهرک‌های صنعتی متعدد در حاشیه کلانشهر تهران و شهرهای اطراف به عنوان محیط پژوهش و کاربست نتایج
- ۸- وجود زیرساخت‌ها و اکوسیستم فناوری و حمایت از محصولات و خدمات دانش‌بنیان در کشور
- ۹- وجود آیین‌نامه‌ها و فرایندهای مصوب جهت جذب دانشجوی دکتری تخصصی پژوهشی و پژوهشگر پسا دکتری
- ۱۰- امکان جذب اعتبارات و گرنت‌های پژوهشی برون‌سازمانی و انجام پروژه‌های کلان پژوهشی در سطح ملی و بین‌المللی
- ۱۱- وجود انجمن‌های علمی و تخصصی مرتبط با حوزه کاری پژوهشگاه در سطح ملی و بین‌المللی

تهدیدها

- ۱- عدم اولویت‌دهی و توجه کافی به برنامه‌های حوزه نظام سلامت و محیط‌زیست در دولت‌ها
- ۲- عدم استفاده کافی و مفید از نتایج پژوهش‌ها در کشور
- ۳- توجه ناکافی دستگاه‌های مسئول در حوزه بهداشت و محیط‌زیست به شفاف‌سازی وضعیت موجود و هدایت پژوهش‌ها در راستای نیاز واقعی کشور
- ۴- توجه ناکافی به سیاست‌گذاری آگاه از شواهد در حوزه‌های علوم بهداشتی و محیط‌زیست
- ۵- عدم جهت‌دهی مناسب بودجه‌های پژوهشی در دستگاه‌های اجرایی
- ۶- عدم همکاری کافی دستگاه‌ها، صنایع در ارائه مجوز استفاده از محیط‌های عمومی و کاری جهت انجام پژوهش‌های میدانی و کاربردی
- ۷- عدم حمایت کافی صنایع از تحقیقات و فناوری
- ۸- اعتماد ناکافی ذی‌نفعان به محصولات و خدمات دانش‌بنیان تولید داخل
- ۹- کاهش انگیزه اعضای هیئت علمی و ظرفیت پذیرش دانشجویان تحصیلات تکمیلی

راهنما

- ۱- توسعه و تقویت مزیت‌های رقابتی در حوزه‌های آموزش، تحقیقات و فناوری
- ۲- تمرکز بر پاسخگویی به نیازمندی‌های جامعه و صنعت در کشور
- ۳- جذب و مدیریت بهینه منابع (نیروی انسانی، زیرساخت‌ها و منابع مالی)
- ۴- شبکه‌سازی و همکاری‌های ملی و بین‌المللی در حوزه‌های آموزش، تحقیقات و فناوری
- ۵- برقراری ارتباط موثر و مداوم با کلیه ذی‌نفعان

اهداف کلان

- ۱- دستیابی به جایگاه قطب علمی و پژوهشی برتر در کشور
- ۲- کاربردی کردن پژوهش با تولید محصولات و خدمات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی آنها
- ۳- ارتقاء جایگاه علمی کشور در حوزه علوم بهداشتی و محیط‌زیست
- ۴- مشارکت فعال در تدوین سیاست‌های بخش‌های بهداشت و محیط‌زیست در کشور
- ۵- ایفای نقش موثر در ارتقاء سلامت و بهبود کیفیت محیط‌زیست در کشور
- ۶- تربیت نیروی انسانی متخصص و توانمندسازی پژوهشگران
- ۷- ترغیب و تسهیل نقش‌آفرینی موثر عموم مردم در ارتقاء سلامت و بهبود کیفیت محیط‌زیست در کشور

اهداف اختصاصی در بازه زمانی ۱۴۰۳ تا ۱۴۰۷

- ۱- انطباق حداقل ۶۰ درصد از پژوهش‌ها در راستای اهداف و سیاست‌های نظام سلامت و محیط‌زیست کشور
- ۲- ایجاد یا عضویت در حداقل دو شبکه تحقیقاتی ملی و بین‌المللی مرتبط
- ۳- انجام حداقل پنج طرح پژوهشی کلان با همکاری ذی‌نفعان
- ۴- انجام حداقل ۱۰ طرح فناورانه منتج به محصول یا خدمات دانش‌بنیان در مقیاس ملی و جهانی
- ۵- ارائه حداقل ۱۰ طرح تحقیقاتی کاربردی و اثرگذار مبتنی بر شاخص‌های کمیته بررسی طرح‌های اثرگذار وزارت متبوع
- ۶- ایجاد حداقل دو شرکت دانش‌بنیان سودآور

- ۷- تربیت حداقل ۱۰ پژوهشگر توانمند، متعهد و متخصص
- ۸- راه اندازی حداقل سه بانک داده معتبر ملی در حوزه علوم بهداشتی و محیط زیست
- ۹- برگزاری حداقل ۱۰ کارگاه آموزشی تخصصی جهت توانمندسازی اعضای هیات علمی و دانشجویان
- ۱۰- برگزاری حداقل ۱۰ نشست تخصصی و علمی (سمینار، همایش، کنفرانس و...) با حضور و همکاری ذی نفعان
- ۱۱- انتشار حداقل سه مقاله پژوهشی به ازای هر عضو هیات علمی در سال در مجلات معتبر بین المللی
- ۱۲- انتشار حداقل ۱۰ عنوان کتاب در حوزه علوم بهداشتی و محیط زیست
- ۱۳- انتشار حداقل ۱۰ خلاصه سیاستی (یا سند حمایت طلبی) در حوزه علوم بهداشتی و محیط زیست
- ۱۴- انتشار حداقل ۲۰ محتوای آموزش تخصصی و عمومی در حوزه علوم بهداشتی و محیط زیست
- ۱۵- توسعه فضای فیزیکی پژوهشگاه و استانداردسازی آن
- ۱۶- تدارک امکانات فیزیکی و تجهیزات آزمایشگاهی متناسب با جایگاه مرجعیت
- ۱۷- تقویت کادر کارشناسی و جذب اعضای هیات علمی پژوهشی متناسب با نیاز پژوهشگاه
- ۱۸- کسب حداقل دو جایزه معتبر ملی و یا بین المللی در زمینه علوم بهداشتی و محیط زیست توسط اعضای هیات علمی، دانشجویان و یا سایر ارکان پژوهشگاه

حوزه های دارای اولویت

- قوانین، مقررات، استانداردها، رهنمودها و دستورالعمل ها
- سیاست ها و خط مشی های ملی
- تغییر رفتار و ارتقاء سلامت
- ارتقاء ایمنی و پیشگیری از مصدومیت ها
- فناوری های نوین کنترل آلاینده های محیطی و شغلی
- اثر عوامل محیطی بر سلامت
- اثر تغییرات اقلیم بر سلامت
- اثرات بهداشتی و زیست محیطی توسعه
- بهبود کیفیت محیط زیست

